

בש"פ 5840/22 - פיטר התייר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5840/22

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

העורר: פיטר התייר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-
יפו במ"ת 17498-06-22 שניתנה ביום 31.8.2022
על ידי כבוד השופט ר' בן יוסף

תאריך הישיבה: ט"ז באלול התשפ"ב (12.9.2022)

בשם העורר: עו"ד אסף טל

בשם המשיב: עו"ד יצחק פרדמן

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט ר' בן יוסף) במ"ת 17498-06-22 מיום 31.08.2022, בגדרה הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

תמצית עובדות כתב האישום והרקע לבקשה

2. ביום 09.06.2022, הוגש נגד העורר ונאשם נוסף כתב אישום (להלן: השותף), בגדרו יוחס לעורר עבירה

עמוד 1

של ניסיון לייבא סם מסוכן, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) ביחד עם סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; עבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א, ג) לפקודה; ועבירה של סחר בסם מסוכן, לפי סעיף 13 לפקודה.

3. כמתואר בכתב האישום, עובר ליום 10.05.2022, במועד שאינו ידוע במדויק למשיבה, קשר העורר קשר לייבא סם מסוכן מסוג מתאמפטאמין ממקסיקו לישראל. הסמים הוסלקו בתוך נרות, אשר הכילו כ-12 ק"ג מהסם, ונשלחו בחבילה ממקסיקו לישראל לידי העורר. החבילה נתפסה על-ידי המשרד לביטחון לאומי בארצות הברית, וביום 23.05.2022, סמוך לאחר שהחבילה הגיעה לישראל, הטמינה משטרת ישראל בחבילה 1.210 ק"ג (נטו) מסך הסמים ומכשירי האזנה. ביום 24.05.2022 העבירה המשטרה את החבילה לחברת שילוח לצורך העברתה לעורר. בהמשך, באותו יום, מסרה חברת השילוח לעורר את החבילה. העורר עלה יחד עם החבילה למונית בה נהג השותף, והשניים נסעו בה במשך מספר שעות, עד שהגיעו לדירת העורר, שם הניח העורר את החבילה בדירתו ושם למונית. במהלך נסיעתם - הן לפני הגעתם לדירת העורר, הן לאחר מכן - ביצעו העורר והשותף מספר עסקאות סמים, עד שלבסוף נעצרו על ידי המשטרה.

4. בשל מעשים אלו הואשם העורר בעבירות שפורטו לעיל.

5. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה גם בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

6. בא-כוח העורר נתן הסכמתו לקיומן של ראיות לכאורה בעניינו של העורר וכך גם לעילת מעצר, והעורר נשלח לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן לבחינת חלופת מעצר.

7. ביום 31.08.2022, לאחר שהוגש תסקיר כאמור, התקיים דיון בבית המשפט המחוזי. בית המשפט בחן את תסקיר שירות המבחן, אשר לא בא בהמלצה לשחרר את העורר לחלופת מעצר, ובהתאם הורה על מעצרו עד לתום ההליכים. במסגרת זו ציין בית המשפט המחוזי, כי נוכח חזקת המסוכנות העומדת לעורר, עומד לפתחו "נטל כבד מאוד" לשכנע כי ניתן לשחררו לחלופת מעצר. ואילו, נוכח עמדת שירות המבחן, העורר לא עמד בנטל זה.

כן יוער, לצורך שלמות התמונה, כי העורר ביקש להשתלב בחלופת מעצר טיפולית-מוסדית בעמותת "אכפת". בדיון שהתקיים ביום 31.08.2022, דחה בית המשפט אפשרות זו לחלופת מעצר, משלעמדתו אין בה, בין היתר, לאיין את מסוכנותו של העורר.

בהתאם לאמור, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

8. על החלטה זו הגיש העורר את הערר שלפניו. במסגרתה טוען העורר, כי שגה בית המשפט המחוזי עת שלא בחן כראוי את חלופת המעצר בעמותת "אכפת" שהוצעה. במסגרת זו מציין העורר, כי בית המשפט "נתפס לטעות חמורה" שעה שבחן את חלופת המעצר שהוצעה כבקשה לצאת לגמילה, ובהתאם החיל עליה אמת מידה לבחינת בקשה כאמור, כאשר העורר כלל לא טען כי הוא זקוק לגמילה מסמים. לבסוף טוען העורר - ובניגוד לקביעת בית המשפט - כי תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו אינו שלילי, אלא הוא אינו בא בהמלצה לשחררו. וזאת, לא בשל קשיים הנוצצים בהתנהגות עורר, אלא משום שלא הוצעה חלופת מעצר.

9. בדיון שנערך לפניי חזר בא-כוח העורר על טענותיו בכתב, וכן הביע בא-כוח המשיבה את התנגדותו לערר. במסגרת טיעוניו של בא-כוח העורר נטען, כי בית המשפט המחוזי נכון היה בשלב ראשון להפנות את העורר לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר מבחן אשר יבחן כאמור את כל האפשרויות שעומדות על הפרק, ולרבות היתכנות של שחרור בתנאים אלה או אחרים, במסגרת כזאת או אחרת. מכך עולה לטענתו, כי בית המשפט המחוזי נכון היה לבחון את המלצת שירות המבחן, מבלי כאמור שיהא בה כדי לחייב אותו.

דין והכרעה

10. בהתאם לסעיף 21 לחוק המעצרים ופסיקת בית משפט זה, יש לעצור נאשם בפלילים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו בהתקיים שלושה תנאים: קיומה של עילת מעצר; קיומן של ראיות לכאורה הקושרות את הנאשם לביצוע המיוחס לו בכתב האישום; והיעדר אפשרות להגשים את מטרת המעצר בפועל בדרך של חלופת מעצר (בש"פ 7221/21 קיעאן נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (10.11.2021)). בענייננו, העורר אינו משיג על התקיימותן של שני התנאים הראשונים, והערר מופנה נגד ההכרעה בדבר קיומה של חלופת מעצר.
11. מושכלת יסוד היא, כי תסקיר שירות המבחן מהווה כלי עזר בלבד, ואילו הסמכות להורות או לא להורות על שחרור נאשם לחלופת מעצר נתונה לבית המשפט (בש"פ 1288/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (12.03.2019)). בהתאם לכך, הגם תחת הנחה כי תסקיר שירות המבחן שהוגש בענייננו של העורר הוא חיובי, הדעת נותנת שבית המשפט היה בוחן את ההמלצה שניתנה בגדרה במסגרת מכלול השיקולים שעליו לשקול ומקבל החלטתו בהתאם אליהם.
12. ואולם, כאמור, בענייננו של העורר, שירות המבחן לא בא בהמלצה על שחרורו לחלופת מעצר. שירות המבחן העריך, כי מאפייניו האישיותיים של העורר, כמו גם צריכת הסמים על-ידו, מצביעים על קשיים תפקודיים וחוסר יציבות. עוד ציין שירות המבחן, כי לעורר קשרים בעולם הסמים כך שהוא חשוף לפיתויים כלכליים הנובעים ממנו. בהתאם לכך, שירות המבחן העריך כי קיים סיכון שהעורר ישוב לפעילות עוברת חוק, אם כי צוין שהמבקש מתייחס באופן מציאותי לקשייו, מבטא עייפות ממצבו ואף נכונות לשינוי נסיבותיו.
13. אשר לחלופת המעצר – התסקיר לא בא בהמלצה לשחרר את העורר לחלופת מעצר, נוכח העובדה שמי שהוצעה על-ידו לא שיתפה פעולה עם שירות המבחן, לא התייצבה בפניה ובהתאם לכך לא היה ניתן לבחון אותה.
14. לטעמי, בית המשפט המחוזי עשה עם העורר חסד שעה שהורה על קבלת תסקיר מעצר בענייננו. העבירות המיוחסות למבקש חמורות, וכמות הסמים שייבא לכאורה נכבדה מאוד. אם לא די בכך, לכאורה, ועל-פי המפורט בכתב האישום, סחר העורר בסמים שייבא באותו היום שקיבל אותם, וזאת בשלוש עסקאות שונות. כמו כן, בחיפוש שנערך בביתו לאחר תפיסתו, נמצאה אצל העורר כמות של סם מסוג GBL, הידוע בכינויו "סם האונס".
15. כידוע, בכל הנוגע לנאשמים בעבירות של ייבוא סמים מסוכנים – קיימת מדיניות ברורה של בית משפט זה, לפיה אלו ייעצרו מאחורי סורג ובריה עד לסוף ההליכים המשפטיים נגדם (בש"פ 6045/21 אבו גרדוד נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (29.09.2021), האסמכתאות שם). זאת, כאמור, בהתקיים התנאים המצטברים למעצרו של נאשם עד לתום ההליכים, אשר צוינו לעיל, בדגש על חזקת המסוכנות הנשקפת ממי שבידו וביכולתו האמצעים לארגן מיזם של ייבוא סמים בכמות גדולה, מתוך בצע כסף וכוונה להפצתם – הפצתה שיש בה כדי לסכן משתמשים רבים. מדיניות זו מקבלת משנה תוקף, עת שאותו אדם המואשם בייבוא סמים פעל לכאורה כבר באותו יום שקיבל את הסמים לידי לביצוע עסקאות בהם; וניתן לשער כי היה מבצע עסקאות נוספות אילולא היה נתפס, בהתייחס לכמות סמים שנתפסה אצל העורר והייתה מחלוקת למנות ומוכנה להפצה בקרב צרכני סם.
16. בהתאם לכך, הנטל המוטל על כתפי המואשם בעבירות כאמור להוכיח כי ניתן להגשים את תכלית המעצר בדרך של חלופה אליה כבד; והוא כבד פי כמה שעה ששירות המבחן לא בא בהמלצה לשחררו לחלופת מעצר. סבורני, כי בהתאם לאמור, העורר לא עמד בנטל זה.
17. לפני סיום יוער, כי לא נעלמה מעיני טענתו של העורר, לפיה שגה בית המשפט המחוזי, עת שנמנע מלבחון את חלופת המעצר שהוצעה בעמותת "אכפת". אולם, כשלעצמי, לא מצאתי כל פגם או פסול בהחלטת בית המשפט

המחוזי. וזאת, בשים לב לכך שהיה זה העורר שעתר לקבלת תסקיר מעצר, ולא הציע את עמותת "אכפת", ואילו החלופה שהוצעה לא הטריחה את עצמה להיענות לפניות שירות המבחן.

18. אשר על כן, הערר נדחה. אין באמור לעיל כדי לשלול את זכותו של העורר לפנות בכל בקשה אחרת לבית המשפט, ככל שיראה לנכון לעשות כן.

ניתנה היום, ט"ז באלול התשפ"ב (12.9.2022).

ש ו פ ט
